

fælde, hvor dens egen Kredit skulde bruges, vilde komme til at mærke, at den var svækket og forringet. Selv om den ikke skulde komme til at mærke det paa anden Maade, end at det Vaan, som Staten eventuelt maatte optage, vilde blive bethdelig dyrere, end det sidste, vi have optaget — under vanskelige Forhold, vil jeg særlig fremhæve — er det sikkert nok, at man skal tage sig i Agt for at indlade sig paa noget saadant.

Om der nu endda kunde opnaas noget, som virkelig var til Fremme for det danske Landbrug, kunde man i alt Fald tænke paa at rejse det Spørgsmaal, om man ikke skulde bringe endog et stort Offer for at opnaa det. Men i saa Henseende vil jeg bemærke, at jeg tror, at det, der vilde opnaas for Landbruget ved en Statsgaranti, vilde være saa forsvindende, vilde have saa ringe Betydning med Hensyn til at hjælpe Landbruget ud over vanskelige Tider, at det overordentlig store Offer, der skulde bringes, ikke vilde staa i noget Forhold til den ubetydelige Fordel, som Landbruget vilde have deraf. Thi hvilken Fordel kan der være Spørgsmaal om? Der kan i det højeste være Tale om at bringe Kursen paa Kreditforeningsobligationerne op til at staa lige med Kursen paa Statsobligationer. For saa vidt der er Tale om $3\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer, er Forholdet nu det, at Kreditforeningsobligationerne staa omtrent i 99 eller noget lignende og Statsobligationerne et Par Procent højere. Skulde man nu for at hæve Kursen paa Kreditforeningernes $3\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer et Par Procent, gribe til en saadan Foranstaltning? Jeg tror ikke, at nogen vil finde det rimeligt. Man kunde sige, at der kunde være Spørgsmaal om at indføre 3 pCt.s Obligationer, og at man maaste kunde saa 3 pCt.s Kreditforeningsobligationer op i den høje Kurs, hvori Statens ny 3 pCt.s Obligationer noteres. Men deraf maa man ikke lade sig blænde, thi den Notering, som for Næblikket finder Sted paa det ny Statslaans Papirer, er vistnok ret nominal. Jeg tvivler meget om, at denne Kurs i Virkeligheden betales Mand og Mand imellem, og at der overhovedet finder nogen Omsætning Sted af disse Papirer. Jeg tror ikke, det er Tilfældet, og jeg tror i alle Tilfælde ikke, at man kan gøre Regning paa, at Kursen,

hvis man udsteder 3 pCt.s Kreditforeningsobligationer, selv om det er med Statsgaranti, vil blive tilnærmelsesvis saa høj som denne. Der vil komme mange af disse Obligationer ud, og man kan paa ingen Maade gøre Regning paa, at man vil komme op i Nærheden af denne Kurs, og naar det ikke er Tilfældet, vil Fordelen blive dyrt betalt. Jeg tror, at alene den Omskændighed, at Kreditforeningernes $3\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer, jeg kan sige, tallet være det optagne Statslaan, ere bragte til at stige til omtrent pari, til meget nær ved pari, er en saa stor Fordel for alle Vaansøgere i faste Gjendomme, at man skulde være glad derved og ikke forlange en Ting som denne, der gaar saa langt videre, end det er forsvaret.

Jeg ved, at man endvidere paaberaaber sig, at man maa se at komme til saa lav en Rentefod som muligt for første Prioriteter af Hensyn til Renten for sekundære Prioriteter. Jeg antager ogsaa, at Renten for anden og tredje Prioriteter vil staa i et vist Forhold til Renten for første Prioritet; men naar man er kommen saa vidt som nu, at man har Udgang til at saa $3\frac{1}{2}$ pCt. Kreditforeningsobligationer til en Kurs af 99 eller saa, vil allerede dette have udøvet eller komme til i en nær Fremtid at udøve sin Indflydelse paa Renten af de sekundære Vaan, og der vil altsaa heller ikke paa Grund deraf være nogen Anledning til at gaa ind paa en Foranstaltning som den her foreslaaede.

Jeg maa derfor meget fraraade, at man vedtager Lovforslagets § 3. Jeg tror ikke, at en saadan Statsgaranti nogen Sinde vil kunne gaa an. Jeg tror heller ikke, at det nogen Sinde vil stemme med dette Tings Betragtning af saadanne Forhold, at Staten skulde indlade sig paa en Garantiforpligtelse af denne Art. Man maa ikke lade sig vildlede af, at der kan være Forhold, hvor Staten maa træde til som Garant. Der er under Debatten nævnt, at Staten er Garant for Livsforstrøingsanstalten; Staten driver ligefrem Livsforstrøing her i Landet. Det er, som tidligere oplyst her i Tinget, en enestaaende Ting i hele Verden; der eksisterer; saa vidt man ved, ikke nogen Stat, der driver Livsforstrøing for sin egen Risiko og mod sin Garanti. Man har ogsaa nævnt